



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-87(24)/10/AK

Warszawa, dnia 10 grudnia 2010 r.

DECYZJA DNR-1/79/2010

I. Na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b, w związku z art. 10 ust. 1, art. 5 ust. 1 i 3, art. 4 ust. 1 i 2 pkt 1 i 4 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa rowerów dziecięcych Sandy (16'') wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorcę „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że produkty te, ze względu na nieposiadanie osłony łańcucha osłaniającej całkowicie zewnętrzną powierzchnię boczną i górny zarys łańcucha, jak również przednie i tylne koło łańcuchowe oraz wewnętrzną powierzchnię boczną przedniego koła łańcuchowego i połączenie łańcucha z przednim kołem łańcuchowym, a także niezapewnienie prześwitu co najmniej 89 mm między pedałem a błotnikiem koła przedniego roweru oraz braki w instrukcji dołączonej do produktu, polegające na nieumieszczeniu informacji dotyczących dopuszczalnej masy całkowitej rowerzysty i bagażu oraz maksymalnej masy całkowitej (rower + rowerzysta + bagaż) oraz zagrożeń występujących podczas jazdy z kółkami pomocniczymi, nie są bezpieczne i:

- 1) w przypadku egzemplarzy rowerów dziecięcych Sandy (16''), które nie zostały wprowadzone na rynek – zakazuje przedsiębiorcy „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach wprowadzania tych produktów na rynek i nakazuje podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego zakazu;

2) w przypadku egzemplarzy rowerów dziecięcych Sandy (16'') wprowadzonych na rynek – nakazuje przedsiębiorcy „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach natychmiastowe wycofanie z rynku tych produktów.

II. Na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach do przekazania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dowodów wykonania decyzji w zakresie pkt I w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna.

III. Na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106), za wprowadzenie na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa, tj. rowerów dziecięcych Sandy (16''), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorcę „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach karę pieniężną w wysokości 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 19 maja 2010 r. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi rowerów dziecięcych Sandy (16'') wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorcę „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach.

Rowery dziecięce Sandy (16'') (dalej także „rowery”) przeznaczone są dla dzieci i występują w różnych wersjach kolorystycznych. Maksymalna wysokość siodełka rowerów jest większa niż 453 mm i mniejsza niż 635 mm. Rowery posiadają napęd przenoszony na tylne koło. Bezpośrednio na produktach znajdują się napisy: „SANDY”, „PRETTY MISS”

oraz „ACCENT”, a także aplikacje dekoracyjne w postaci kwiatów. Do uchwytów kierownicy doczepione są ozdoby w postaci błyszczących frędzli. Nad przednim kołem do kierownicy doczepiony jest koszyk wykonany z tworzywa sztucznego. Ponadto ww. rowery posiadają zamontowane kółka pomocnicze. Do produktów dołączona jest etykieta zawierająca nazwę i adres producenta, dane pozwalające na identyfikację produktu oraz wskazówki i zalecenia dotyczące użytkowania roweru.

W toku kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Grzegorza Łyskawińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „INTEGRA” Grzegorz Łyskawiński w Jarocinie – w sklepie w Pleszewie, inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali ocenie bezpieczeństwa 2 sztuki rowerów dziecięcych Sandy (16”) w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106) (dalej „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”) posiłkując się postanowieniami normy PN-EN 14765:2007 + zmiana A1:2008 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”.

Przeprowadzone badania organoleptyczne wykazały, że zastosowana w rowerze osłona łańcucha nie osłania całkowicie zewnętrznej powierzchni bocznej i górnego zarysu łańcucha, jak również przedniego i tylnego koła łańcuchowego oraz wewnętrznej powierzchni bocznej przedniego koła łańcuchowego i połączenia łańcucha z przednim kołem łańcuchowym (pkt 4.15 normy). Powyższe może spowodować wkręcenie części odzieży w miejscu nawijania łańcucha na koło łańcuchowe i upadek dziecka korzystającego z roweru. Możliwe jest również włożenie przez dziecko ręki w miejsce nawijania łańcucha i zakleszczenie palców. Ponadto, w trakcie ww. badań stwierdzono, że między pedałem a błotnikiem koła przedniego roweru nie zapewniono prześwitu, wynoszącego co najmniej 89 mm (pkt 4.13.2.2 normy). Ustalono, iż po skręceniu układu kierowniczego w którąkolwiek stronę pedały styka się z tylną częścią błotnika. Takie rozwiązanie konstrukcyjne może spowodować zablokowanie koła przedniego, zahaczenie pedałem lub nogą rowerzysty o błotnik, ewentualnie, zakleszczenie odzieży między pedałem a błotnikiem, co w konsekwencji może prowadzić do upadku dziecka, korzystającego z roweru. Ponadto, w dołączonej do rowerów instrukcji nie umieszczono informacji dotyczących: dopuszczalnej masy całkowitej rowerzysty i bagażu oraz maksymalnej masy całkowitej (rower + rowerzysta + bagaż), zagrożeń występujących podczas jazdy z kółkami pomocniczymi,

znaczenia stosowania oryginalnych części zamiennych, w przypadku części mających wpływ na bezpieczeństwo.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK uznał, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, iż ww. rowery nie spełniają wymagań dotyczących bezpieczeństwa, przez co stwarzają zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów i uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 9 czerwca 2010 r., Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach (stronę postępowania) o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa rowerów dziecięcych Sandy (16”). Jednocześnie, w drodze postanowienia z dnia 9 czerwca 2010 r., wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wyznaczył stronie termin 21 dni od dnia otrzymania powyższego postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkty będące przedmiotem postępowania. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez ww. rowery niezbędne jest podjęcie działań zarówno w stosunku do produktów, które nie zostały wprowadzone na rynek, jak i do produktów wprowadzonych na rynek. W stosunku do produktów, które nie zostały wprowadzone na rynek, Prezes UOKiK wskazał stronie postępowania na potrzebę zaprzestania wprowadzenia rowerów na rynek. W przypadku produktów, które zostały wprowadzone na rynek, Prezes UOKiK wskazał stronie postępowania na konieczność podjęcia działań polegających na wycofaniu tych produktów z rynku. Strona postępowania mogła również zaproponować inny sposób wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez rowery będące przedmiotem postępowania, pod warunkiem, że sposób ten zostanie zaakceptowany przez Prezesa UOKiK lub przekazać dowody świadczące, iż przedmiotowe rowery są produktami bezpiecznymi w rozumieniu ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Pismem z dnia 7 lipca 2010 r. strona postępowania oświadczyła, że importuje kwestionowane rowery od ich wytwórcy z Tajwanu. W jej opinii nieprawidłowości tych produktów wynikają z omyłkowego zastosowania zbyt krótkich sztyc podsiodełkowych (rurek), co powoduje zmianę wymiarów rowerów. Strona postępowania wskazała, iż posiada w swojej ofercie oprócz rowerów dziecięcych Sandy (16”) także podobne rowery o rozmiarze kół 12”, które według jej oświadczenia spełniają wymagania normy PN-EN

14765:2007 „Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań”. W związku z powyższym stwierdziła, iż rowery będące przedmiotem niniejszego postępowania miały w założeniu posiadać maksymalną wysokość siodełka przekraczającą 635 mm i służyć starszym dzieciom, na kolejnym etapie jazdy na rowerze także bez kółek pomocniczych, a do tej wysokości dostosowana miała być także ich specyfikacja – m. in. niepełna osłona łańcucha. Strona postępowania wskazała, iż omyłkowo do rowerów dziecięcych Sandy (16”) dołączone zostały zbyt krótkie sztyce podsiodelkowe, co spowodowało, iż podczas badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej maksymalna wysokość ich siodełka była większa niż 453 mm i mniejsza niż 635 mm. Strona postępowania oświadczyła, iż zakupiła prawidłowe sztyce, które zostały dostarczone do dystrybutorów kwestionowanych rowerów oraz wskazała, iż poprzez wymianę sztyc produkty te zostaną doprowadzone do stanu określonego w przepisanej dla nich normie. Odnosząc się następnie do wskazanej przez organ nadzoru nieprawidłowości związanej z niezapełnieniem odpowiedniego prześwitu między pedałem a błotnikiem koła przedniego, strona postępowania stwierdziła, iż występuje ona na skutek nieprecyzyjnego montażu produktów i błędnego użytkowania błotnika. Strona oświadczyła, iż w związku z powyższym zwróciła uwagę sprzedawcom produktów na prawidłowe mocowanie i ustawienie błotnika, w tym zwracanie na to uwagi rodzicom. Jednocześnie strona poinformowała Prezesa UOKiK, iż wstrzymała sprzedaż kwestionowanych rowerów, o co zwróciła się również do swoich dystrybutorów oraz wskazała, iż nie prezentuje tych produktów na swoich stronach internetowych. Ponadto strona przekazała egzemplarz nowej karty gwarancyjnej i instrukcji obsługi rowerów dołączanej do każdego modelu rowerów wprowadzanych na rynek przez stronę postępowania i poinformowała, że nowa instrukcja została przekazana dystrybutorom w dniu 6 maja 2010 r. Wskazano, iż na stronie 25 ww. instrukcji umieszczono zastrzeżenie „*używaj jedynie sprawdzonych komponentów jako części zamiennych*” oraz na stronie 36 umieszczono informację o konieczności dbałości o rower, o fachowość jego napraw jak również konserwację. W odniesieniu do braków instrukcji dotyczących zagrożeń występujących podczas jazdy z kółkami pomocniczymi strona postępowania wskazała, iż w jej opinii do obowiązków rodziców i opiekunów należy wytłumaczenie dzieciom prawidłowego sposobu poruszania się na rowerze wyposażonym w kółka boczne. Strona wskazała, iż w jej opinii kółka te nie są dodatkowym elementem roweru, którego używanie grozi nieprzewidzianymi sytuacjami; kółka te jedynie pomagają utrzymać równowagę nie gwarantując jednocześnie jej zapewnienia w każdej sytuacji, o czym też nigdy nie

zapewniano konsumentów. W zakresie braków instrukcji dotyczących dopuszczalnej masy całkowitej rowerzysty i bagażu oraz maksymalnej masy całkowitej (rower + rowerzysta + bagaż) strona poinformowała, iż dopuszczalna ładowność bagażnika zależy od jego parametrów technicznych i określana jest przez jego producenta, w związku z czym nie jest w stanie jej przesądzić. Strona podniosła także, iż odnośnie braku wskazania dopuszczalnej masy całkowitej rowerzysty oraz masy całkowitej (rower + rowerzysta + bagaż) o jej zakresie decyduje przede wszystkim planowany sposób wykorzystania roweru oraz charakter jazdy użytkownika oraz wskazała, że zaleca każdorazowo konsultację z wykwalifikowanym sprzedawcą, natomiast według jej opinii, waga samego rowerzysty ma drugorzędne znaczenie w użytkowaniu roweru. Ponadto strona postępowania zwróciła uwagę na fakt, iż w przekazanej Prezesowi UOKiK instrukcji obsługi rowerów zamieszczono informację „*przy zakupie roweru pytaj sprzedawcę, czy jest odpowiedni dla twojego wzrostu i ciężaru ciała, a jeśli jest przeznaczony dla dziecka, czy jest właściwy dla niego*” (strona 35 instrukcji). Ponadto w tym samym piśmie strona przekazała wnioskowane przez Prezesa UOKiK dowody zakupu rowerów, będących przedmiotem postępowania, a także przekazała listę dystrybutorów produktów. Strona wskazała też, iż nie posiada informacji na temat jakichkolwiek zgłoszeń reklamacyjnych dotyczących rowerów będących przedmiotem postępowania w zakresie objętym niniejszą sprawą oraz powołała się na brak odnotowanych wypadków konsumenckich z użyciem ww. rowerów.

Pismem z dnia 20 lipca 2010 r. Prezes UOKiK, odnosząc się do deklaracji strony postępowania, iż rowery będące przedmiotem postępowania miały wykraczać poza zakres przedmiotowy normy PN-EN 14765:2007 + zmiana A1:2008 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”, gdyż w założeniu miały one posiadać maksymalną wysokość siodełka przekraczającą 635 mm – zwrócił się do strony z prośbą o wskazanie dla jakiego przedziału wiekowego konsumentów przeznaczony jest ten produkt. Prezes UOKiK wskazał ponadto, iż powyższa norma dotyczy rowerów przeznaczonych dla dzieci, których typowa waga to ok. 30 kg, natomiast w instrukcji obsługi roweru brak jest informacji umożliwiających określenie tych parametrów. Organ nadzoru poinformował również, iż w jego opinii zamieszczone na stronie 23 ww. instrukcji informacje wskazujące, że rozmiary kół w rowerach dziecięcych mogą wynosić od 12 do 20 cali, a rowery o kołach 12 i 16 cali wyposażone są w boczne kółka stabilizujące, sugeruje konsumentom, iż kwestionowane rowery dziecięce Sandy (16”) przeznaczone są dla dzieci i powinny spełniać wymagania w zakresie bezpieczeństwa stawiane tego typu produktom. Organ nadzoru zwrócił również uwagę, iż ww. twierdzenie potwierdzają informacje ze stron internetowych

strony postępowania, gdzie kwestionowane produkty prezentowane są konsumentom jako rowery dziecięce. Ponadto Prezes UOKiK – mając na uwadze oświadczenie strony postępowania, iż specyfikacja roweru dziecięcego Sandy (16”) dostosowana została do postanowień zawartych w normie PN-EN 14764:2007 „*Rowery miejskie i wycieczkowe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*” uwzględniającej wymagania przewidziane dla rowerów, których maksymalna wysokość siodełka przekracza 635 mm oraz, które przeznaczone są do jazdy na drogach publicznych – zwrócił się z prośbą o przedstawienie dowodów potwierdzających ten fakt, w postaci wyników badań produktu.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 2 sierpnia 2010 r. strona postępowania oświadczyła, iż według jej opinii jedynym wyznacznikiem, czy dany rower mieści się w zakresie przedmiotowym konkretnej normy stanowi maksymalna wysokość jego siodełka, a nie oznaczenie produktu zgodnie z nomenklaturą normy. Strona postępowania wskazała również na fakt, iż znajdujące się w jej ofercie rowery, których wysokość siodełka przekracza 635 mm nie były do tej pory badane w oparciu o normę PN-EN 14765:2007 + zmiana A1:2008 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*” przez Inspekcję Handlową, ani kwestionowane w zakresie stosowania do nich normy PN-EN 14764:2007 „*Rowery miejskie i wycieczkowe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”, co jej zdaniem powinno było nastąpić w przypadku uznania stanowiska Prezesa UOKiK za prawidłowe. W związku z tym strona postępowania powołała się na działanie w zaufaniu do prawa i organów państwa, które przez szereg lat nie kwestionowały przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych. Jednocześnie strona wskazała, iż jednym z dokumentów, którym posiłkowała się ustalając zasady sprzedaży rowerów dziecięcych był „*Raport z wykonania badań rynku rowerków dziecięcych, badań laboratoryjnych 15 rowerków dziecięcych w akredytowanym laboratorium oraz sporządzenie ekspertyzy*”, który został opublikowany na stronach internetowych UOKiK. Następnie, odnosząc się do podnoszonej przez organ nadzoru kwestii instrukcji obsługi produktu, strona wskazała, iż w jej treści odwołuje się przede wszystkim do rozsądku rodziców i opiekunów oraz do ogólnego bezpieczeństwa korzystania przez dzieci z rowerów, w tym, korzystania z kasku. Ponadto, strona postępowania poinformowała organ nadzoru, iż zwróci się do wytwórcy rowerów dziecięcych Sandy (16”) z prośbą o przekazanie ewentualnie posiadanych badań laboratoryjnych produktu na zgodność z nieobligatoryjną normą PN-EN 14764:2007 „*Rowery miejskie i wycieczkowe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”, o co Prezes UOKiK wnioskował w piśmie z dnia 20 lipca 2010 r., a także oświadczyła, iż nadesłana

przez nią lista dystrybutorów produktu stanowi zarazem listę podmiotów, którym przesłane zostały poprawione, dłuższe sztyce podsiodłkowe.

Pismem z dnia 11 sierpnia 2010 r. Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o przedstawienie uzyskanych od wytwórcy produktu wyników badań laboratoryjnych kwestionowanych rowerów lub – w przypadku ich nieposiadania – wskazanie, na jakiej podstawie strona postępowania ustaliła, iż rower dziecięcy Sandy (16'') będący przedmiotem postępowania spełnia wymagania dotyczące bezpieczeństwa przed wprowadzeniem tego produktu na polski rynek. W odniesieniu do powoływanego przez stronę „Raportu z wykonania badań rynku rowerów dziecięcych, badań laboratoryjnych 15 rowerów dziecięcych w akredytowanym laboratorium oraz sporządzenie ekspertyzy” Prezes UOKiK zauważył, iż ww. dokument, sporządzony przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. z siedzibą w Warszawie, dotyczy analizy i oceny rynku rowerów dziecięcych w Polsce i nie jest on dokumentem obowiązującym, gdyż nie ma charakteru źródła prawa. Na marginesie wskazał również, iż raport ten odnosi się do wymagań normy PN-ISO 8098+A1:1996, która przestała obowiązywać w dniu 15 kwietnia 2006 r. Z uwagi na powyższe Prezes UOKiK ponowił swoją prośbę w przedmiocie przekazania informacji wskazujących, do kogo skierowana jest oferta handlowa, której przedmiotem jest rower dziecięcy Sandy (16'') poprzez określenie dla jakiego przedziału wiekowego konsumentów przeznaczony jest ten produkt.

W piśmie z dnia 24 sierpnia 2010 r. strona postępowanie podtrzymała swoje stanowisko odnośnie faktu, iż maksymalna wysokość siodełka jest jedynym kryterium różnicującym zakres poszczególnych norm odnoszących się do rowerów – również w obowiązującym stanie prawnym. Strona wskazała, iż składając zamówienie na rowery kieruje się obiektywnymi przesłankami, tj. wielkością tych produktów i dostosowuje do niej ich specyfikację. Wskazała, iż ustalając bezpieczeństwo tych produktów kieruje się przepisami ustawy o ogólnym bezpieczeństwie, badaniami organoleptycznymi dokonywanymi przed dokonaniem zakupu czy zamówienia, a następnie także w siedzibie spółki, kierując się wieloletnim doświadczeniem. Ponadto strona postępowania oświadczyła, iż do wprowadzanych na rynek rowerów dołączane są wymagane prawem ostrzeżenia, oznakowania i instrukcje, w zakresie niejednokrotnie szerszym, niż wymagają tego nieobligatoryjne normy. Jednocześnie strona podniosła, iż produkty wprowadzane przez nią na rynek dostarczane są do profesjonalnych sklepów, a możliwość korzystania z fachowości sprzedawców pozwala zniwelować liczbę błędnych produktów oraz nieprawidłowości w ich użytkowaniu przez konsumentów. Strona oświadczyła, iż od 2000 r. organizuje szkolenia dla

sprzedawców rowerów oraz serwisantów sklepów, do których dostarcza produkty, co wpływa na większy profesjonalizm porad i doradztwa świadczonego konsumentom. Potwierdzeniem powyższych okoliczności, w opinii strony postępowania, jest brak informacji na temat ewentualnych wypadków związanych z używaniem kwestionowanych rowerów, a także reklamacji związanych z brakiem bezpieczeństwa tych produktów. Strona postępowania przekazała ponadto listę dystrybutorów rowerów dziecięcych Sandy (16”), którym produkty te zostały dostarczone w 2009 i 2010 r. wraz ze wskazaniem ilości rowerów dostarczonych każdemu z nich oraz zwróciła się z prośbą o wskazanie ewentualnych działań naprawczych, które w opinii organu nadzoru powinny zostać przeprowadzone celem zapewnienia bezpieczeństwa tych produktów ze wskazaniem ich podstaw prawnych.

W pismach z dnia 7 września 2010 r. Prezes UOKiK zwrócił się z prośbą o przedstawienie opinii do Komitetu Technicznego nr 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Polskiego Związku Kolarskiego oraz Polskiego Stowarzyszenia Rowerowego grupującego przedstawicieli producentów i dystrybutorów rowerów, celem odpowiedzi na pytanie, czy ocena bezpieczeństwa przedmiotowych rowerów powinna być dokonywana w oparciu o wymagania określone w normie PN - EN 14765 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”, czy też w normie PN- EN 14764: 2007 „*Rowery miejskie i wycieczkowe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”.

W piśmie z dnia 20 września 2010 r. Komitet Techniczny nr 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego Polskiego Komitetu Normalizacyjnego wyraził stanowisko, iż rowery Sandy (16”) są rowerami dziecięcymi i powinny być oceniane w oparciu o wymagania zawarte w normie PN - EN 14765 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”, a przedłużenie sztyc podsiodłkowych w żaden sposób nie kwalifikuje tych rowerów do kategorii rowerów miejskich i wycieczkowych. Ponadto, Komitet poparł stanowisko zaprezentowane przez Prezesa UOKiK w przedmiocie wyższości rzeczywistego przeznaczenia roweru nad zapewnieniami deklarowanymi przez producenta. Stanowisko na temat decydującej roli rzeczywistego przeznaczenia produktu wyraził ponadto Polski Związek Kolarski w piśmie z dnia 22 września 2010 r. Jednocześnie organizacja ta wskazała, iż jej opinia w tym zakresie oparta jest na przekazanych zdjęciach produktu, a nie wymaganiach technicznych.

Pismem z dnia 30 września 2010 r. Prezes UOKiK wskazał stronie postępowania, iż podtrzymuje swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie zaprezentowane w postanowieniu z dnia 9 czerwca 2010 r. Z uwagi na powyższe organ nadzoru poinformował, iż w jego opinii,

opisane działania, polegające na przesłaniu do dystrybutorów rowerów Sandy (16'') dłuższych sztyc podsiodłkowych, nie stanowią działań, które faktycznie mogłyby doprowadzić do zapewnienia bezpieczeństwa tych produktów, gdyż nie eliminują przyczyn zagrożeń stwarzanych przez kwestionowane rowery. Organ nadzoru wyjaśnił, iż jego zdaniem cechy fizyczne tych rowerów, jak również uzasadnione oczekiwania konsumentów co do bezpieczeństwa tych produktów przemawiają za zasadnością potraktowania rowerów Sandy (16'') jako rowerów dziecięcych, niezależnie od kryteriów klasyfikacji (jak chociażby wysokość siodła) przyjętych w poszczególnych normach dotyczących rowerów. Prezes UOKiK poinformował stronę o opiniach Komitetu Technicznego nr 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz Polskiego Związku Kolarskiego. Prezes UOKiK w ślad za postanowieniem z dnia 9 czerwca 2010 r. ponownie wskazał, iż w jego opinii dowodami, potwierdzającymi działania podjęte w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez kwestionowany rower powinny być faktury świadczące o odbiorze wszystkich posiadanych przez dystrybutorów egzemplarzy ww. rowerów lub ich oświadczenia o nieposiadaniu ww. produktów w swojej ofercie handlowej, a także np. dowody zwrotu tych produktów do dostawcy lub dowody podjęcia stosownych działań naprawczych. Ponadto wskazano, iż zdaniem organu nadzoru, w odniesieniu do ww. produktów zasadne jest zamieszczenie w instrukcji obsługi informacji dotyczącej dopuszczalnej masy całkowitej rowerzysty i bagażu oraz maksymalnej masy całkowitej (rower + rowerzysta + bagaż), gdyż nieumieszczenie tych informacji w instrukcji obsługi produktu może wprowadzać konsumentów w błąd, co do rzeczywistego przeznaczenia roweru. W tym samym piśmie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

W piśmie z dnia 8 października 2010 r. (doręczonym do UOKiK w dniu 18 października 2010 r.) strona postępowania zwróciła się z prośbą o przedłużenie terminu do zapoznania się z aktami sprawy wskazując na niemożność skorzystania z tego uprawnienia i pełnego ustosunkowania się do stanowiska organu nadzoru w wyznaczonym czasie.

Natomiast pismem z dnia 5 października 2010 r. (doręczonym do UOKiK w dniu 19 października 2010 r.) strona postępowania oświadczyła, iż w związku z prowadzonym postępowaniem zamierza wprowadzić zmiany w instrukcji użytkowania rowerów polegające na umieszczeniu w niej informacji dotyczących przeznaczenia tych produktów ze względu na orientacyjny wiek oraz dopuszczalną masę całkowitą rowerzysty, a także dopuszczalną masę całkowitą (rower + rowerzysta + bagaż) oraz informacji wskazujących konsumentom na

ewentualne zagrożenia występujące podczas jazdy z kółkami pomocniczymi. Strona postępowania przedstawiła treść proponowanych zapisów w tym zakresie oświadczając, iż będą one uzupełniały treść dotychczasowej instrukcji i zawartych w niej uwag i ostrzeżeń. Strona postępowania wskazała, iż w dalszym ciągu stoi na stanowisku, iż zapisy te mają jedynie charakter orientacyjny i nie wpływają w sposób bezpośredni na bezpieczeństwo dzieci korzystających z rowerów. Strona postępowania poinformowała także, iż podtrzymuje swoje stanowisko w przedmiocie osłony łańcucha posiadanej przez kwestionowane rowery, jednakże chcąc wyjść naprzeciw stanowisku prezentowanemu przez organ nadzoru zdecydowała się na wprowadzenie pełnej osłony łańcucha. Ponadto, odnosząc się do wskazanych nieprawidłowości konstrukcyjnych błotników, strona postępowania oświadczyła, iż przyszłe partie rowerów będą wyposażone w błotniki o innej budowie, która w jej opinii eliminować powinna ich błędne użytkowanie. Strona postępowania zadeklarowała ponadto, iż w stosunku do rowerów wprowadzonych na rynek, pomimo podjętych działań związanych z wymianą sztyc podsiodelkowych, zamierza przeprowadzić dodatkową akcję informacyjną wśród sprzedawców wskazując im na konieczność poprawnego montażu błotników. Nadto, zwróciła się z prośbą o wskazanie, czy umieszczone przez nią w dotychczasowej instrukcji rowerów zapisy, odnoszące się do znaczenia stosowania oryginalnych części zamiennych, nie będące ścisłym odwzorowaniem zapisów normy, lecz zapisami równoznacznymi, są w opinii organu nadzoru wystarczające pod kątem znaczenia dla bezpieczeństwa produktu.

Pismem z dnia 20 października 2010 r. Polskie Stowarzyszenie Rowerowe wyraziło swoje stanowisko w przedmiocie oceny bezpieczeństwa przedmiotowych rowerów wskazując, iż w jego opinii ocena bezpieczeństwa tych produktów powinna być oparta o normę właściwą dla tego typu produktów ze względu na posiadaną maksymalną wysokość siodła. Zgodnie ze stanowiskiem ww. organizacji zrzeszającej producentów i dystrybutorów rowerów zakresem normy PN- EN 14764: 2007 „*Rowery miejskie i wycieczkowe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*” objęte są rowery o maksymalnej wysokości siodła równej i wyższej niż 635 mm, które są przeznaczone do użytkowania na drogach publicznych.

Pismem z dnia 10 listopada 2010 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż deklarowane działania, które zamierza podjąć w stosunku do rowerów dziecięcych Sandy (16”) w przyszłym roku handlowym, nie mogą stanowić przesłanki do umorzenia postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa tych produktów. Prezes UOKiK zauważył bowiem, iż nie zostały one poparte żadnymi dowodami,

a ponadto – jak wynika z treści pisma z dnia 5 października 2010 r. – strona postępowania nie podjęła żadnych działań w odniesieniu do tych egzemplarzy rowerów, które zostały wprowadzone na rynek i nadal się na nim znajdują. W związku z powyższym organ nadzoru wskazał, iż deklaracja odnosząca się do sposobu, w jaki – w przyszłości – strona postępowania zamierza wyeliminować wskazane przez Prezesa UOKiK zagrożenia stwarzane przez rowery dziecięce Sandy (16'') – nie może mieć wpływu na toczące się postępowanie administracyjne w sprawie bezpieczeństwa ww. produktów. Ponadto Prezes UOKiK ponownie poinformował stronę postępowania o jej prawach wynikających z art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Strona postępowania skorzystała z przysługujących jej praw i w dniu 30 listopada 2010 r. zapoznała się z aktami sprawy.

Następnie, pismem z dnia 7 grudnia 2010 r., strona oświadczyła, iż przesłała do dystrybutorów produktu będącego przedmiotem postępowania pismo wraz z zapisami (dotyczącymi orientacyjnego wieku, dopuszczalnej masy całkowitej rowerzysty oraz dopuszczalnej masy całkowitej (rower + rowerzysta + bagaż), zagrożeń występujących podczas jazdy z kółkami pomocniczymi i znaczenia stosowania oryginalnych części mających wpływ na bezpieczeństwo rowerów), które powinny uzupełniać instrukcję obsługi rowerów dziecięcych Sandy (16''). Strona wskazała, iż zwróciła się o dołączenie przesłanych przez nią informacji do rowerów znajdujących się w posiadaniu dystrybutorów produktu (na dowód powyższego przekazała Prezesowi UOKiK treść ww. zapisów, treść pisma do dystrybutorów oraz wydruk komputerowy dokumentujący przesłanie pism drogą elektroniczną). Nadto, strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, iż po konsultacjach z wytwórcą produktu udało jej się znaleźć model błotników, które w jej opinii nie będą posiadały wad wskazanych przez organ nadzoru oraz poinformowała, iż złożyła zamówienie na pierwszą partię tych elementów, wskazując jednocześnie, iż otrzyma je najwcześniej w styczniu 2011 r. (strona przekazała angielskojęzyczne zamówienie złożone na błotniki). Odnosząc się następnie do kwestii pełnej osłony łańcucha w przedmiotowych rowerach dziecięcych strona oświadczyła, iż jest w trakcie konsultacji z tajwańskim wytwórcą produktu, mających na celu ustalenie możliwości zamontowania ww. elementu konstrukcyjnego. Strona, powołując się na odległość i złożony proces technologiczny, stwierdziła, iż nie doszło jeszcze do zakończenia uzgodnień w powyższym zakresie i do chwili obecnej nie zostało złożone zamówienie na takie osłony łańcucha. W końcu, strona postępowania podniosła, iż dokonana przez nią analiza materiałów zgromadzonych w toku postępowania, w jej opinii potwierdza fakt, iż maksymalna wysokość siodełka roweru jest

jedynym obiektywnym i miarodajnym kryterium klasyfikacji tych produktów zawartym w poszczególnych normach. Strona podniosła, iż nie może zgodzić się z możliwością klasyfikacji rowerów, ich użytkowników, czy celu, jakiemu mają one służyć ze względu na wygląd roweru, jego wyposażenie dodatkowe w kółka pomocnicze i inne elementy, takie jak plastikowy koszyczek, czy kolorowe frędzle przy kierownicy. Strona poddała także w wątpliwość treść opinii zgromadzonych w niniejszej sprawie, o które zwrócił się organ nadzoru, uznając, iż są one sprzeczne, a ponadto, w samej ich treści wskazano, iż zostały one oparte głównie o materiał w postaci zdjęć roweru dziecięcego Sandy (16"). W tym samym piśmie strona postępowania zwróciła się również z prośbą o przedłużenie postępowania, wskazując, iż powyższe pozwoli jej na spełnienie stawianych jej wymagań, a tym samym umożliwi wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt i przedłożenie stosownych dowodów w tym zakresie.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach wprowadził rowery dziecięce Sandy (16") na polski rynek i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za producenta uznaje się przedstawiciela wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela – importera produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. W piśmie z dnia 10 maja 2010 r. skierowanym do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu przedsiębiorca „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach oświadczył, iż jest importerm kwestionowanych rowerów, które zostały zakupione od ich wytwórcy z Tajwanu (pismo to zostało przekazane Prezesowi UOKiK w dniu 19 maja 2010 r. wraz z protokołem i aktami kontroli w niniejszej sprawie). Powyższe stwierdzenie zostało także potwierdzone przez przedsiębiorcę „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach w toku niniejszego postępowania oraz udokumentowane przekazanymi fakturami zakupu produktów.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z

art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie jest produktem bezpiecznym.

Badania organoleptyczne produktu, przeprowadzone przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w oparciu o przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów oraz – posiłkowo – w oparciu o wymagania określone w normie PN-EN 14765:2007 + zmiana A1:2008 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”, wykazały, że zastosowana w rowerach dziecięcych Sandy (16”) osłona łańcucha nie osłania całkowicie zewnętrznej powierzchni bocznej i górnego zarysu łańcucha, jak również przedniego i tylnego koła łańcuchowego oraz wewnętrznej powierzchni bocznej przedniego koła łańcuchowego i połączenia łańcucha z przednim kołem łańcuchowym. Brak pełnej osłony łańcucha może spowodować wkręcenie części odzieży w miejscu nawijania łańcucha na koło łańcuchowe i upadek dziecka korzystającego z roweru, ewentualnie, włożenie przez dziecko ręki w miejsce nawijania łańcucha i zakleszczenie palców. Badania te wykazały ponadto, że między pedałem a błotnikiem koła przedniego roweru nie zapewniono prześwitu, wynoszącego co najmniej 89 mm (pkt 4.13.2.2 normy). Ustalono, iż po skręceniu układu kierowniczego w którąkolwiek stronę pedały styka się z tylną częścią błotnika. Takie rozwiązanie konstrukcyjne może spowodować zablokowanie koła przedniego, zahaczenie pedałem lub nogą rowerzysty o błotnik, ewentualnie, zakleszczenie odzieży między pedałem, a błotnikiem, co w konsekwencji może prowadzić do upadku dziecka, korzystającego z roweru. Powyższe wady doprowadzić mogą do powstania obrażeń ciała polegających na zranieniach, stłuczeniach lub złamaniach kończyn, na które narażone są dzieci korzystające z rowerów. Jednocześnie, w dołączonej do rowerów instrukcji, o której mowa w rozdziale 5 normy PN – EN 14765:2007, nie umieszczono informacji dotyczących dopuszczalnej masy całkowitej rowerzysty i bagażu oraz maksymalnej masy całkowitej (rower + rowerzysta + bagaż), zagrożeń występujących podczas jazdy z kółkami pomocniczymi, a także znaczenia stosowania oryginalnych części

zamiennych, w przypadku części mających wpływ na bezpieczeństwo. Brak ww. informacji i ostrzeżeń może wpłynąć na niewłaściwe użytkowanie produktu, co może doprowadzić do uszkodzenia konstrukcji roweru dziecięcego Sandy (16”), a w konsekwencji do wypadku użytkownika. W toku niniejszego postępowania strona kwestionowała dokonaną ocenę bezpieczeństwa rowerów dziecięcych Sandy (16”) uznając, iż deklarowana przez nią wymiana sztyc podsiodłkowych i doprowadzenie przez to do stanu, w którym maksymalna wysokość siodełka tych rowerów jest większa niż 635 mm nie upoważnia organu nadzoru do oceny tych produktów pod kątem wymagań bezpieczeństwa przewidzianych dla rowerów dziecięcych i określonych w normie PN–EN 14765:2007 + zmiana A1:2008 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”. Powyższe stanowisko jest konsekwencją poglądu strony postępowania, zgodnie z którym jedynym kryterium pozwalającym zaklasyfikować rower do określonej kategorii (odnosząc się do zakresu, który obejmuje dana norma) jest maksymalna wysokość siodełka.

Prezes UOKiK nie uznał poglądu strony postępowania za zasadny i prawidłowy. Na wstępie wskazać należy, iż strona postępowania nie wydaje się prezentować konsekwencji w swoich twierdzeniach. Z jednej bowiem strony podkreśla, iż wymagania bezpieczeństwa, na których oparł się Prezes UOKiK określone są w nieobligatoryjnych, a tym samym niewiążących normach, z drugiej zaś kwestionuje stanowisko zaprezentowane przez Prezesa UOKiK odnośnie bezpieczeństwa produktu, z uwagi na dokonanie takiej zmiany parametrów roweru (zwiększenie maksymalnej wysokości siodełka powyżej 635 mm), która wyłącza rowery Sandy (16”) spod zakresu regulacji jednej z nich. Ponadto, nie kwestionując stwierdzenia, że maksymalna wysokość siodełka roweru stanowi kryterium wpływające na zastosowanie odmiennych wymagań dotyczących bezpieczeństwa w stosunku do poszczególnych kategorii tych produktów opisanych w normach, należy zauważyć, iż nie jest to jedyny wyznacznik decydujący o przeznaczeniu konkretnego roweru. O przeznaczeniu tym decyduje przede wszystkim kategoria konsumentów, dla której przeznaczony jest konkretny rower. Zauważyć należy, iż zakres normy PN–EN 14765:2007 + zmiana A1:2008 „*Rowery dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*” odnosi się do rowerów, które są przeznaczone dla dzieci, przy uwzględnieniu typowej masy rowerzysty wynoszącej 30 kg (pkt 1 normy PN–EN 14765:2007 + zmiana A1:2008). Natomiast norma PN–EN 14764:2007 „*Rowery miejskie i wycieczkowe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*” odnosi się do rowerów, które oprócz odpowiedniej posiadanej wysokości siodełka są ponadto przeznaczone do użytkowania na drogach publicznych. Co za tym idzie, w opinii Prezesa UOKiK, nieokreślenie przez stronę postępowania kategorii użytkowników, dla których

przeznaczony jest rower będący przedmiotem niniejszego postępowania poprzez pominięcie w instrukcji dołączonej do tego produktu informacji dotyczącej typowej masy rowerzysty, dla której produkt jest odpowiedni uniemożliwia konsumentom określenie przeznaczenia rowerów dziecięcych Sandy (16"). Prezentowanie konsumentom ww. produktów jako rowerów dziecięcych, bez jednoczesnego określenia kategorii użytkowników, dla których są przeznaczone, sugeruje, iż spełniają one wymagania bezpieczeństwa stawiane przed rowerami dziecięcymi.

Następnie wskazać należy, że podnoszona przez stronę postępowania okoliczność, iż do momentu wszczęcia niniejszego postępowania Inspekcja Handlowa nie kontrolowała innych rowerów, których wysokość siodełka przekraczała 635 mm, występujących w ofercie handlowej strony postępowania pod kątem wymagań bezpieczeństwa określonych w normie PN-EN 14765:2007 nie ma znaczenia w niniejszym postępowaniu. Inspekcja Handlowa nie dokonuje oceny bezpieczeństwa wszystkich produktów znajdujących się w ofercie handlowej kontrolowanego przedsiębiorcy. Jednocześnie Prezes UOKiK nie może zgodzić się z wnioskiem wysnutym przez stronę postępowania, jakoby fakt niedokonywania oceny bezpieczeństwa tego typu rowerów (maksymalna wysokość siodełka równa lub większa niż 635 mm) w oparciu o wymagania normy PN-EN 14765:2007 świadczył o niekwestionowaniu zastosowania do tych produktów specyfikacji zgodnej z normą PN-EN 14764:2007. Wskazać bowiem należy, iż z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie nie wynika, aby w stosunku do rowerów dziecięcych Sandy (16") dokonywano oceny bezpieczeństwa pod kątem wymagań dla rowerów określonych jako „miejskie i wycieczkowe” zgodnie z nomenklaturą normy PN-EN 14764:2007. Oceny takiej nie dokonywała zarówno Inspekcja Handlowa, jak również wytwórca ww. produktów (co potwierdzone zostało oświadczeniem strony postępowania zawartym w piśmie z dnia 24 sierpnia 2010 r.). Na marginesie więc już tylko wskazać można, iż wymaganie zapewnienia co najmniej 89 mm prześwitu między pedałem a błotnikiem koła przedniego roweru, którego rower dziecięcy Sandy (16") nie spełnia jest tak samo określone w normie PN-EN 14765:2007 jak w normie PN-EN 14764:2007.

Prezes UOKiK nie może także zgodzić się z faktem dyskredytowania przez stronę znaczenia posiadania przez rower dziecięcy Sandy (16") kółek pomocniczych, jako elementu wskazującego na przeznaczenie tego produktu dla dzieci. Nadmienić bowiem należy, iż wymagania bezpieczeństwa odnośnie tego elementu roweru zawarte są w normie PN-EN 14765:2007, podczas gdy norma PN-EN 14764:2007 w ogóle nie przewiduje występowania

kółek pomocniczych w rowerach, które zgodnie z jej nomenklaturą należą do kategorii „rowerów miejskich i wycieczkowych”.

W końcu, abstrahując od wymagań określonych w normach dotyczących poszczególnej kategorii rowerów stwierdzić należy, iż ocena bezpieczeństwa produktu dokonywana przez Prezesa UOKiK w niniejszej sprawie uwzględnia w pierwszym rzędzie wymagania określone w przepisach ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie natomiast z brzmieniem ww. ustawy bezpieczeństwo produktu ocenia się nie tylko na podstawie wymagań zawartych w normach dotyczących poszczególnych kategorii produktów, lecz także na podstawie aktualnego stanu wiedzy i techniki, a także uzasadnionych oczekiwań konsumentów co do bezpieczeństwa produktu (art. 6 ust. 3 ustawy). Z uwagi na powyższe, w okolicznościach niniejszej sprawy Prezes UOKiK uznał, iż konsumenci mają prawo oczekiwać, iż rowery dziecięce Sandy (16”) – z uwagi na posiadane cechy fizyczne, wygląd jak również elementy dekoracyjne (w postaci błyszczących frędzli doczepionych do uchwytów kierownicy oraz plastikowego koszyczka) oraz posiadane kółka pomocnicze – powinny spełniać wymagania stawiane przed rowerami przeznaczonymi dla dzieci. Organ nadzoru stanął bowiem na stanowisku, iż rzeczywiste przeznaczenie produktu powinno mieć pierwszeństwo przed deklaracjami producenta w tym zakresie. Stwierdzić przy tym należy, iż strona postępowania nie deklaruje zgodności roweru dziecięcego Sandy (16”) z żadną normą (brak takiej deklaracji na oznaczeniu produktu). Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK uznał, iż nieumieszczenie w instrukcji obsługi rowerów dziecięcych Sandy (16”) oznaczeń wskazujących na dopuszczalną masę całkowitą rowerzysty i bagażu oraz maksymalną masę całkowitą (rower + rowerzysta + bagaż) stanowi zaniechanie udostępnienia konsumentom informacji pozwalających na prawidłową ocenę przeznaczenia tych produktów.

Bez znaczenia na rozstrzygnięcie niniejszego postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa rowerów dziecięcych Sandy (16”) musiały także pozostać deklaracje strony postępowania odnoszące się do działań, które zamierza ona podjąć w stosunku do produktów, które będą przez nią wprowadzane na rynek w okresie późniejszym. Trzeba mieć bowiem na uwadze, iż ocena bezpieczeństwa produktów dokonywana w toku niniejszego postępowania ma na celu podjęcie szybkich i adekwatnych działań w stosunku do produktów niebezpiecznych, które zostały wprowadzone na rynek lub aktualnie się na nim znajdują, aby zminimalizować zagrożenia, jakie stwarzają one dla zdrowia i życia konsumentów. Jednocześnie wskazać należy, iż powoływany przez stronę brak skarg i reklamacji ze strony konsumentów nie przesądza bezpieczeństwa rowerów dziecięcych Sandy (16”), natomiast do

obowiązków organu nadzoru należy podjęcie szybkich działań w celu ochrony życia i zdrowia nabywców tych produktów i niedopuszczenie do wystąpienia potencjalnych wypadków konsumenckich związanych z ich użyciem.

Przekazane przez stronę w piśmie z dnia 7 grudnia 2010 r. informacje, w opinii Prezesa UOKiK nie świadczą o wyeliminowaniu przez nią zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania. Należy bowiem zauważyć, że strona „przerzuciła” obowiązek uzupełnienia instrukcji obsługi rowerów na dystrybutorów tych produktów; nie przedstawiła jednak żadnych dowodów, które potwierdzałyby, że ww. instrukcje zostały faktycznie poprawione.

Dalsze deklaracje strony postępowania odnośnie podjęcia pozostałych działań wskazanych w piśmie z dnia 2010 r. nie uzasadniały, w opinii organu nadzoru, potrzeby przedłużenia terminu do zakończenia niniejszego postępowania. Należy bowiem zauważyć, iż zgodnie z art. 21 ust 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu powinno zakończyć się niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 4 miesięcy od dnia jego wszczęcia. W okolicznościach niniejszej sprawy termin ten został już przedłużony, a postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa roweru dziecięcego Sandy (16”) toczy się od dnia 16 czerwca 2010 r. Z uwagi na fakt, iż już w postanowieniu z dnia 16 czerwca 2010 r. organ nadzoru wyznaczył stronie postępowania termin na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania – wskazując jednocześnie na jego wady oraz działania naprawcze, które pozwoliłyby je wyeliminować – Prezes UOKiK uznał, iż okres przez jaki toczyło się przedmiotowe postępowanie był wystarczający na podjęcie wskazanych działań. W okresie tym natomiast strona nie przedstawiła żadnych dowodów pozwalających uznać, iż wprowadzone przez nią na rynek egzemplarze produktu są bezpieczne, gdyż usunięte zostały przyczyny zagrożeń przez nie stwarzanych.

Odnosząc się następnie do kwestionowania przez stronę postępowania opinii jednostek, do których organ nadzoru zwrócił się o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie, należy stwierdzić, iż Prezes UOKiK dokonując oceny bezpieczeństwa roweru dziecięcego Sandy (16”) przychylił się do poglądu, zgodnie z którym oceny tej należy dokonywać przede wszystkim w oparciu o rzeczywiste przeznaczenie produktu i jego cechy wskazujące jednoznacznie, iż jest produktem przeznaczonym dla dzieci, szczególnie w przypadku, gdy przedsiębiorca wprowadzający produkt na polski rynek zaniechał udostępnienia konsumentom informacji w powyższym zakresie. Jednocześnie, w opinii Prezesa UOKiK, fakt, iż w opiniach tych rower będący przedmiotem postępowania został zaklasyfikowany

jako dziecięcy w oparciu o materiał zdjęciowy, potwierdza, iż jego wygląd i posiadane cechy wyraźnie na to wskazuje.

Organ nadzoru nie podziela także stanowiska strony postępowania wskazującego na sprzeczność przesłanek wpływających na dokonaną ocenę bezpieczeństwa produktu, tj. z jednej strony powoływanie się na faktyczne przeznaczenie roweru, z drugiej zaś, wskazywanie zapisów nieobligatoryjnych norm dotyczących tego typu produktów. Art. 6 ust. 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów wyraźnie pozwala na łączenie obu tych przesłanek, wskazując, iż przy ocenie bezpieczeństwa produktu uwzględnia się zarówno uzasadnione oczekiwania konsumentów co do bezpieczeństwa produktu, jak również spełnianie przez niego Polskich Norm. Należy przy tym zauważyć, iż stosownie do art. 7 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów spełnianie przez produkt wymagań określonych w normach, nie wyłącza możliwości stosowania środków określonych tą ustawą, jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że pomimo zgodności z nimi produkt nie jest bezpieczny.

Ze względu na zagrożenia stwarzane przez rowery dziecięce Sandy (16”), Prezes UOKiK uznał, iż niezbędne jest ich natychmiastowe wycofanie z rynku oraz zaprzestanie wprowadzania na rynek. Produkty, które znajdują się na rynku należy odebrać od dystrybutorów i zakazać prezentowania i oferowania ich konsumentom. Na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK zobowiązał stronę postępowania do przekazania dowodów wykonania decyzji w tym zakresie. W związku z powyższym, dowody wycofania wadliwych produktów z rynku należy przekazać Prezesowi UOKiK. W przypadku gdyby dystrybutorzy nie posiadali powyższych produktów, a tym samym nie byłoby możliwe ich odebranie, strona postępowania może przedstawić pisemne oświadczenia dystrybutorów o tym, że nie posiadają w swojej ofercie handlowej produktów będących przedmiotem postępowania. Rowery dziecięce Sandy (16”), które zostaną odebrane od dystrybutorów, jak również te egzemplarze produktu, które nie zostały wprowadzone na rynek, należy zniszczyć albo zwrócić do dostawcy, a dowody powyższych działań – w postaci np. protokołów zniszczenia lub faktur korygujących – należy przedstawić Prezesowi UOKiK.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez powyższe produkty.

W związku z tym, iż Prezes UOKiK uznał, że rowery dziecięce Sandy (16'') nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wprowadzający je na rynek przedsiębiorca „VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach naruszył obowiązek określony w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, co wyczerpuje przesłanki określone w art. 33a ust. 2 pkt 2 powyższej ustawy.

Zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł. O możliwości nałożenia przez Prezesa UOKiK kary pieniężnej za naruszenie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przedsiębiorca będący stroną niniejszego postępowania został pouczony przez Prezesa UOKiK w postanowieniu z dnia 9 czerwca 2010 r.

Kara pieniężna, nakładana na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ma charakter fakultatywny, co oznacza, że Prezes UOKiK w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy w danej sprawie nałożenie kary jest zasadne. Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców.

Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Na wysokość kary wpłynęła ocena całokształtu okoliczności sprawy, dokonana przez Prezesa UOKiK. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tego przedsiębiorcę na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa.

Za okoliczność obciążającą organ nadzoru uznał fakt, że produkt będący przedmiotem postępowania stwarza poważne zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia dzieci, czyli kategorii konsumentów, która w świetle ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów znajduje się pod szczególną ochroną. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 2 pkt 4 przy ocenie bezpieczeństwa produktu uwzględnia się kategorie konsumentów narażonych na niebezpieczeństwo w związku z używaniem produktu, w szczególności dzieci i osoby starsze.

Jako okoliczność obciążającą Prezes UOKiK potraktował również fakt, iż strona nie podjęła współpracy z organem nadzoru w celu eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkty będące przedmiotem postępowania. Deklarowane przez nią działania polegające na wymianie sztyc podsiodłkowych rowerów nie mogły bowiem być uznane za rzeczywiste działania naprawcze, o czym Prezes UOKiK wielokrotnie informował stronę postępowania.

Jako okoliczność łagodzącą Prezes UOKiK potraktował natomiast wprowadzenie przez stronę postępowania zapisów wskazujących na znaczenie wykorzystywania sprawdzonych komponentów jako części zamiennych rowerów (umieszczonych w nowej instrukcji obsługi produktów). Wprawdzie zapisy te nie stanowią prostego odtworzenia określeń użytych w pkt 5 normy PN – EN 14765:2007 odnoszących się do znaczenia stosowania oryginalnych części zamiennych, jednakże w opinii organu nadzoru są to zapisy poprawne i wystarczające z punktu widzenia bezpieczeństwa konsumentów.

Ponadto, na korzyść strony postępowania, Prezes UOKiK wziął pod uwagę okoliczność, iż jest to pierwsze naruszenie przez nią obowiązków określonych w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Kryterium pomocnicze przy określeniu wysokości kary pieniężnej stanowiła wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży 369 sztuk rowerów dziecięcych Sandy (16'') (83 840,49 zł). Wartość ta została określona jako iloczyn liczby produktów wprowadzonych na rynek i ceny sprzedaży jednej sztuki produktu. Przy ustalaniu ceny sprzedaży jednej sztuki produktu Prezes UOKiK oparł się na znajdującej się w aktach sprawy fakturze VAT nr FS-2254/10/FV03 z dnia 29 marca 2010 r. świadczącej o sprzedaży 2 egzemplarzy rowerów dziecięcych Sandy (16'') za cenę jednostkową 227,21 zł. Natomiast liczba produktów wprowadzonych na polski rynek została ustalona na podstawie przekazanej przez stronę postępowania przy piśmie z dnia 24 sierpnia 2010 r. listy dystrybutorów rowerów uwzględniającej liczbę produktów dostarczonych każdemu z nich.

Wymierzając karę, Prezes UOKiK uwzględnił wagę naruszenia przez stronę postępowania przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów – należy bowiem zauważyć, że zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie, za czyn popełniony przez stronę Prezes UOKiK może nałożyć karę do 100 000 zł. Prezes UOKiK uznał, że kara określona w sentencji decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój skutek prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja, zgodnie z art. 25 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stanowi podstawę wpisu do prowadzonego przez Prezesa UOKiK rejestru produktów niebezpiecznych. Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestru produktów niebezpiecznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 87, poz. 814), w przypadku decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, Prezes UOKiK dokonuje wpisu do rejestru z urzędu po upływie terminu, od kiedy decyzja stała się ostateczna.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

„VELO” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
ul. Pszczyńska 305
44-100 Gliwice